

**Aanvaardingspeech Kamervoorzitter,
mevrouw mr. Y.E.M.A. Timmerman-Buck**

Geachte medeleden, beste collega's,

De traditie wil dat bij de verkiezing tot voorzitter van uw Kamer een speech hoort. Ik wil mij daar niet aan onttrekken maar deze wel uitspreken in het licht van een van de criteria die in de profielschets staan: zelfrelativering. Mijn woorden zullen u dus niet te lang vermoeien. Dit temeer niet vanwege de hierna geagendeerde buitengewoon belangwekkende moties aangaande de Europese Conventie.

Op de allereerste plaats wil ik graag de Kamer van harte danken voor het vertrouwen dat u in mij heeft gesteld door mijn verkiezing als uw voorzitter. U kunt rekenen op mijn enthousiasme en volledige inzet!

Het feit dat ik ben gekozen als voorzitter van uw Kamer is voor mij temeer bijzonder, omdat het voor het eerst ging om een zogeheten vrije verkiezing waarbij zich meer personen kunnen kandideren. Het verschil met de wijze waarop vorige voorzitters van de senaat werden gekozen is groot. Mijn voorganger, de heer Braks, kon in zijn aanvaardingspeech nog zeggen: „Zeker aan het begin van een nieuw voorzitterschap past bescheidenheid bij de formulering van eigen visies. Vandaag is zeker niet het moment om uitspraken te doen over functie, zin en werkwijze van de Kamer“. Mij dunkt dat de Kamer nu voor een geheel andere context heeft zorggedragen, gelet op de sollicitatiebrieven, de presentaties en de bevraging door u. Een ander verschil blijkt uit de aanvaardingspeech van de voorganger van de heer Braks, de heer Korthals Altes: „Ik ben mij er maar al te zeer van bewust dat het te danken is aan het succes van de politieke groepering waarvan ik nu ruim 40 jaar deel uitmaak dat ik vandaag als kandidaat voor het voorzitterschap ben voorgedragen.“ Ook die automatismen, het voordragen van slechts één kandidaat, zijn voorbij. Ik hecht er overigens aan te benadrukken dat de „oude“ verkiezingswijze niet impliceerde dat de toenmalige kandidaten geen goede Kamervoorzitters konden zijn of zijn geweest.

Geachte medeleden, bij mijn kandidaatstelling heb ik zowel schriftelijk als mondeling de meerwaarde van de Eerste Kamer al enigszins gedeut. Mag ik –kort- nog een

nadere invulling geven aan onze taak om de kwaliteit van wetgeving te bewaken, aan onze waarborgfunctie .

De Eerste Kamer maakt deel uit van de Staten-Generaal: de leden daarvan vertegenwoordigen de burgers ten overstaan van de regering. Ook al vloeit die vertegenwoordigende functie in ons geval voort uit indirecte verkiezingen, toch hebben wij de taak de burgers direct te representeren. Dat impliceert dat de Kamer voeling houdt met de samenleving, weet wat er speelt en dat ook inbrengt in de debatten met de regering. Zeker in de komende moeilijke periode, waar het risico groot is van verscherpte verhoudingen binnen de samenleving en tussen burgers en politici. De EK is het orgaan bij uitstek waar maatschappelijke verworteling en reflectie samenkomen.

Dit raakt aan een belangrijke functie van de EK. Als zgn. chambre de reflection brengt de EK verdieping aan in debatten over beleid en wetgeving, en dit niet slechts incidenteel en bij toeval. Daarenboven: die verdieping behelst ook het kunnen plaatsen van beleid en regelgeving in een breder perspectief: van samenhang en toekomstgerichtheid. Regeren is vooruitzien; het volk vertegenwoordigen impliceert eveneens vooruitzien. Kiezers, burgers verlangen dat van het parlement: leiding geven door samenhang aan te brengen en oriëntatie te verschaffen. Niet blijven steken in de waan van de dag. Dit is van belang juist in een periode waarin maatschappijbeelden en overheidsvisies kantelen of lijken te kantelen. Daarbij worden de meest indringende vragen wel nog vaak gesteld over de wijze waarop de overheid zich van haar taken kwijt maar vaker nog over de kerntaak van de overheid als zodanig en over de vraag wat de overheid zou moeten loslaten, zou moeten rekenen tot de verantwoordelijkheid van individuele burgers of maatschappelijke organisaties.

Juist in een dergelijk tijdsgewricht kan de Eerste Kamer zich met meer fundamentele oriëntatieverschaffende debatten doen gelden, visie ontwikkelen of van visie te doen blijken, dit alles teneinde de koers van de regering mede te bepalen, als mede-wetgever, als controleur.

Beste collegae, wij worden uitgedaagd, de Eerste Kamer wordt uitgedaagd. Die uitdaging ga ook ik als uw voorzitter –boven de partijen staande- aan, in het besef dat het vervullen van de daarbij behorende plichten mij een voorrecht zal zijn.
